

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«РЕГІОНАЛЬНЕ
ПУБЛІЧНЕ
УПРАВЛІННЯ ТА
САМОВРЯДУВАННЯ»
кафедра конституційного
права та прав людини

Статус дисципліни: вибіркова
Рівень вищої освіти: другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти: магістр
Форма здобуття вищої освіти: денна/заочна
Мова викладання: українська
Навчальний рік: 2024-2025
Форма підсумкового контролю: залік

Осауленко Андрій Олександрович
Науковий ступінь: доктор юридичних наук, професор
Посада: доцент
Тел.: 097-321-31-90
E-mail: reann@ukr.net
Робоче місце: пл. Солом'янська, 1, каб. 325
Профайл викладача:
<https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&pli=1&user=4jFOGzYAAAAJ>

Контактний телефон
Електронна адреса
Розклад навчальних
занять
Консультації

Тел.: (044) 520-06-60
E-mail: k003@naia.kiev.ua
Робоче місце: пл. Солом'янська, 1, каб. 325

Очні:
(відповідно до графіка консультацій науково-педагогічних працівників кафедри) з 14:00 до 16:30
Онлайн:
електронною поштою, пн-пт з 9:00 до 16:00

Стислий опис навчальної дисципліни

Метою є надання комплексного уявлення про систему, функції та повноваження регіонального публічного управління та самоврядування.

Тривалість: 3 кредита, загальна кількість годин – 90: заочна форма навчання: аудиторних годин – 10, самостійної роботи – 80.

Форми та методи навчання. Очна серія лекцій, семінарських занять, самостійна робота здобувачів, виконання індивідуальних науково-дослідних завдань. Здобувачі мають змогу отримувати індивідуальні консультації. Під час сесії формат очний. Можливий дистанційний (on-line, Moodle) формат проведення лекційних занять, поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль: усне опитування (бліц-опитування, фронтальне опитування);

- робота за індивідуальними завданнями;
- тестування;
- поняттєве вправляння;
- групові завдання, що передбачають розв'язання або підготовку проблемних ситуацій.

При поточному контролі оцінюються усні виступи, вирішення практичних завдань і тестів, творчі й проектні роботи.

Підсумковий контроль: усна відповідь або тестування.

При підсумковому контролі застосовується 100-бальна шкала оцінювання, а також національна система (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та система ECTS (A, B, C, D, E, F, FX).

Пререквізити: Теорія держави та права, Конституційне право, Міжнародне право, Адміністративне право, Адміністративний процес, Право Європейського Союзу, Міжнародний захист прав людини, Міжнародне співробітництво у сфері правоохоронної діяльності.

Постреквізити: Застосування стандартів Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна Програмні результати навчання («hard skills»)

Програмні результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач

для здобувачів вищої освіти ступеня магістра зі спеціальності 281

«Публічне управління та адміністрування»

Результати навчання:

РН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

РН 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

РН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

РН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

РН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

РН 16. Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

РН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

Компетентності, якими повинен володіти здобувач:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 10. Здатність розробляти проекти та управляти ними.

СК 1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності.

СК 2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України.

СК 6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК 10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК 13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

СК 14. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

СК 15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни («soft skills»):

- властивість приймати рішення та вирішувати проблеми;
- вміння чітко ставити завдання і формулювати цілі;
- вміння працювати в команді;
- уміння вирішувати проблемні ситуації

Структура навчальної дисципліни та тематика навчальних занять

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи врозрізі теми
<p>Тема 1. Територіальна основа здійснення регіонального публічного управління та самоврядування</p>	<p>Семінарське заняття: індивідуальні та групові опитування; методи частково-пошукові, активні та інтерактивні, дискусія, імпульс-повідомлення, суперечливі поняття, незакінчені визначення, складання коментованої схеми навчальних питань з теми 1.</p> <p>Питання семінарського заняття: 1. Територія та унітаризм в Україні – сутнісна та формалізована основа здійснення регіонального публічного управління та самоврядування 2. Вихідні засади територіального устрою та регіонального публічного управління та самоврядування в Україні 3. Система адміністративно-територіального устрою та регіонального публічного управління та самоврядування в Україні</p> <p style="text-align: center;">Тези до обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Порядок управління на тимчасово окупованих територіях 2. Порядок управління на анексованій території 	<p>Під час лекційного заняття необхідно законспектувати основні положення теми, підготувати план - конспект основних проблем лекції т.1</p> <p>Виконати завдання для самостійної роботи з теми 1.</p> <p>Підготувати реферативні доповіді, есе, (перелік тем):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Конституційно-правова регламентація територіального устрою України. • Територіальна основа місцевої публічної влади: проблеми і шляхи їх вирішення. • Принцип повсюдності у здійсненні місцевого самоврядування. <p>Підготувати завдання для самостійного вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система місцевих державних адміністрацій та територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади в Україні. 2. Порядок та принципи формування місцевих державних адміністрацій та територіальних органів центральних органів виконавчої влади.
<p>Тема 2. Регіональна публічна влада в Україні: поняття, сутність та система</p>	<p>Семінарське заняття: індивідуальні та групові опитування; методи частково-пошукові, активні та інтерактивні, дискусія, імпульс-повідомлення, суперечливі поняття, незакінчені визначення, складання коментованої схеми навчальних питань з теми 2.</p> <p>Питання семінарського заняття: 1. Поняття регіональної публічної влади в Україні 2. Сутність регіональної публічної влади в Україні 3. Система регіональної публічної влади в Україні 4. Принципи регіональної публічної влади в Україні</p> <p style="text-align: center;">Тези до обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Регіональна публічна влада в європейських країнах. 2. Різниця між централізацією і децентралізацією 	<p>Під час лекційного заняття необхідно законспектувати основні положення теми, підготувати план - конспект основних проблем лекції т.2</p> <p>Виконати завдання для самостійної роботи з теми 2.</p> <p>Підготувати реферативні доповіді, есе, (перелік тем):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Становлення регіональної публічної влади в незалежній Україні. • Природа регіональної публічної влади в Україні та зарубіжних країнах. • Принцип поєднання державних та місцевих інтересів при здійсненні публічної влади <p>Підготувати завдання для самостійного вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Магдебурзьке право на території України. 2. Сутність місцевої публічної влади.

		3. Принципи місцевої публічної влади в Україні.
<p>Тема 3. Конституційно-правовий статус органів регіонального публічного управління та самоврядування</p>	<p>Семінарське та практичне заняття: індивідуальні та групові опитування; методи частково-пошукові, активніта інтерактивні, дискусія, імпульс-повідомлення, суперечливі поняття, незакінчені визначення, складання коментованої схеми навчальних питань з теми 3.</p> <p>Питання семінарського заняття до т. 3: 1. Система органів регіонального публічного управління. 2. Конституційно-правовий статус обласних і районних рад. 3. Конституційно-правовий статус місцевих державних адміністрацій та їх роль у здійсненні регіонального публічного управління.</p> <p>Питання практичного заняття до т. 3: 1. Здійснить аналіз законів України. 2. Розв'яжіть практичні завдання. 3. Розв'яжіть тестові завдання.</p> <p>Тези до обговорення: 1. Місце місцевих державних адміністрацій в системі органів регіонального публічного управління. 2. Взаємодія органів місцевого самоврядування із місцевими органами виконавчої влади. 3. Правові засади функціонування місцевої публічної влади в зарубіжних країнах.</p>	<p>Готуючись до семінарського заняття до т. 3 необхідно: 1. Опрацювати навчальний лекційний і медіа матеріал до теми, а також опрацювати н.м. матеріали, дистанційні курси представлені на веб-порталі НАВС. 2. Виконати завдання для самостійної роботи з теми 3. 3. Підготувати реферативні доповіді, есе, (перелік тем):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Конституційно-правові засади функціонування сільської, селищної, міської, районної в місті рад. • Конституційно-правові засади функціонування районної та обласної ради. • Конституційно-правові засади функціонування сільського, селищного, міського голови та старости. <p>Підготувати завдання для самостійного вивчення: 1. Конституційно-правові засади функціонування місцевої публічної влади в країнах Європейського Союзу. 2. Міжнародно-правові стандарти організації та функціонування місцевої публічної влади. 3. Публічна служба в Україні.</p>
<p>Тема 4. Гарантії та відповідальність органів регіонального публічного управління та самоврядування</p>	<p>Семінарське та практичне заняття: індивідуальні та групові опитування; методи частково-пошукові, активніта інтерактивні, дискусія, імпульс-повідомлення, суперечливі поняття, незакінчені визначення, складання коментованої схеми навчальних питань з теми 4.</p> <p>Питання семінарського заняття до т. 4: 1. Гарантії місцевої публічної влади в Україні: поняття та сутність 2. Види гарантій місцевої публічної влади 3. Поняття та підстави відповідальності органів і посадових осіб місцевої публічної влади в Україні 4. Види відповідальності органів і</p>	<p>Готуючись до семінарського заняття до т. 4 необхідно: 1. Опрацювати навчальний лекційний і медіа матеріал до теми, а також опрацювати н.м. матеріали, дистанційні курси представлені на веб-порталі НАВС. 2. Виконати завдання для самостійної роботи з теми 4. 3. Підготувати реферативні доповіді, есе, (перелік тем):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Види відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування в Україні. • Засади реалізації принципу стримань і противаг на місцевому рівні. • Конституційно-правова

	<p>посадових осіб місцевої публічної влади в Україні</p> <p>Питання практичного заняття до т. 4:</p> <ol style="list-style-type: none"> Здійсніть аналіз законів України. Розв'яжіть практичні завдання. Розв'яжіть тестові завдання. <p>Тези до обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> Зміст гарантій місцевої публічної влади: загальнотеоретичний аспект. Правові підстави юридичної відповідальності органів місцевого самоврядування. Фактичні підстави відповідальності органів і посадових осіб місцевої публічної влади. 	<p>відповідальність місцевих рад і депутатів.</p> <p>Підготувати завдання для самостійного вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> Види відповідальності органів і посадових осіб місцевої публічної влади в Україні. Форми реалізації повноважень органів місцевого самоврядування в Україні. Міжнародний та національний аспекти регламентації відповідальності органів регіонального публічного управління та самоврядування.
<p>Тема 5. Децентралізація та її вплив на ефективність регіонального публічного управління та самоврядування в Україні</p>	<p>Семінарське заняття: індивідуальні та групові опитування; методи частково-пошукові, активніта інтерактивні, дискусія, імпульс-повідомлення, суперечливі поняття, незакінчені визначення, складання коментованої схеми навчальних питань з теми 5.</p> <p>Питання семінарського заняття до т. 5:</p> <ol style="list-style-type: none"> Шляхи удосконалення організації та функціонування місцевої публічної влади в Україні. Децентралізація влади: світовий досвід і його значення для України. Транскордонне, регіональне та міжрегіональне співробітництво місцевих влад. <p>Тези до обговорення:</p> <ol style="list-style-type: none"> Особливості децентралізації в країнах Європейського Союзу. Світовий досвід децентралізації управління. Види децентралізації. 	<p>Готуючись до семінарського заняття до т. 5 необхідно:</p> <ol style="list-style-type: none"> Опрацювати навчальний лекційний і медіа матеріал до теми, а також опрацювати н.м. матеріали, дистанційні курси представлені на веб-порталі НАВС. Виконати завдання для самостійної роботи з теми 5. Підготувати реферативні доповіді, есе, (перелік тем): <ul style="list-style-type: none"> Децентралізація управління: досвід зарубіжних держав. Горизонтальна децентралізація: поняття та сутність. Вертикальна децентралізація: поняття та сутність. <p>Підготувати завдання для самостійного вивчення:</p> <ol style="list-style-type: none"> Процес становлення децентралізації в Україні. Проблеми вітчизняної децентралізації.

Основні інформаційні джерела

1. Демиденко В. О. Верховенство права як аксіологічна вершина системи принципів місцевого самоврядування. *Науково-теоретичний журнал «Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка»*. 2019. № 3(87). С. 167-176. <https://doi.org/10.33766/2524-0323.87.167-176>
2. Демиденко В.О. Модернізація системи принципів здійснення місцевого самоврядування в Україні: матеріали засідання науково-практичного круглого столу «Верховенство права як гарантія конституційного ладу» (Київ, 5 грудня 2019). Київ: Національна академія внутрішніх справ, 2019. С. 46-48. (Верховенство права як гарантія конституційного ладу [Текст]: матеріали засідання науково-практичного круглого столу (Київ, 5 грудня 2019). Київ: Національна академія внутрішніх справ, 2019. 184 с.
3. Дробуш І.В. Функціональна роль муніципальної влади в реалізації прав та свобод людини на рівні громади в умовах воєнного стану. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. №2. С. 66–68.

4. Євроінтеграція, міжнародне публічне управління та безпека : навч. посіб. / уклад. Птахіна О.М. Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2018. 193 с.
5. Європейський союз: теорія і практика інтеграції заради успіху : навч. посіб. / за заг. ред. А. В. Матвійчука. Рівне : Волин. обереги, 2019. 156 с.
6. Золотарьова О.А. Реформа децентралізації влади у Франції як приклад для України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2024. №1. С. 86–88..
7. Калиновський Б. В. Міжнародно-правові стандарти організації та функціонування місцевої публічної влади / Б.В. Калиновський // Часопис Київського університету права. – 2016 – № 4 – С. 62–66.
8. Калиновський Б. В. Місцева публічна влада в Україні: конституційно-правові засади функціонування та розвитку : монографія / Б. В. Калиновський. – Вінниця, ТОВ «Нілан – ЛТД», 2016. – 426 с.
9. Колодій А. М. Конституційна реформа в сфері місцевого самоврядування / А. М. Колодій // Конституційна реформа в Україні в сфері місцевого самоврядування: уроки від країн Вишеградської четвірки : тези доп. наук.-практ конф. (Харків, 21–22 жовт. 2016 р.). – Харків : Право, 2016. – С. 18–26.
10. Попрошаєва О.А., Шулєпова О.О. Характеристика правового статусу територіальної громади як первинного суб'єкта місцевого самоврядування. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2023. №3. С. 101–105.

Технічне та програмне забезпечення навчальної дисципліни

Програми та силабус навчальної дисципліни, мультимедійна система з можливостями візуальної презентації навчальних матеріалів у вигляді слайдів та аудіо-/відео-, тексти лекції, мультимедійний навчальний продукт, навчально-методичні матеріали на офіційному вебпорталі НАВС у розділі «Дистанційні курси».

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання:

- умови допуску до підсумкового контролю є активна робота під час семінарських занять; позитивні оцінки з усіх тем навчальної дисципліни; опрацювання більшості з рекомендованих джерел, виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;
- сума балів поточного контролю має становити не менше 30 балів. Перескладання тем реалізується у таких формах:
  - усне і письмове опитування;
  - рецензування відповідей та письмових робіт;
  - обговорення проблемних питань;
  - написання есе, тез тощо.

Політика щодо академічної доброчесності:

здобувачі вищої освіти мають поважати авторські права та не допускати академічного плагіату в усіх видах наукової, науково-методичної та навчальної діяльності, дотримуватися принципів академічної доброчесності, правил академічної етики, інформаційної культури та підвищення відповідальності задотриманням норм цитування.

Поточному контролю підлягають:

- глибина, повнота, обґрунтованість відповіді;
- доповнення, запитання до тих, хто відповідає;
- рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття

(робота у парах, малих групах), активність під час обговорення питань;

- глибина аналізу наукової та навчальної літератури;
- письмові завдання (тести, контрольні роботи, есе, реферати);
- якість самостійного опрацювання питань;
- систематичність роботи на заняттях.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

спрямована на виконання поставленої мети та завдань. Вона ґрунтується на принципах взаємоповаги, доброзичливості, академічній доброчесності, відповідальності, комунікації для формування фахових компетентностей та духовного збагачення, інтелектуального розвитку, формування світоглядно- методологічної парадигми, здійснення філософського осмислення актуальних проблем сучасності, усвідомлення свого місця і ролі у суспільстві, визначення ціннісних орієнтирів особистої та соціальної активності громадянина, розуміння проблеми людського буття і насамперед питання, сутність людини, як їй жити, на що орієнтуватися в нових умовах. <https://okop.naiiu.kiev.ua/assets/files/example3/organization.pdf>
<https://okop.naiiu.kiev.ua/assets/files/example3/quality.pdf>

Академічна доброчесність. Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки порушення

<https://okop.naiiu.kiev.ua/assets/files/example3/organization.pdf>

Політика щодо відвідування:

передбачає систематичне, регулярне оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (рівень теоретичних знань та практичних умінь і навичок з усіх тем навчальної дисципліни) за результатами аудиторних занять, самостійної та індивідуальної роботи. Під час занять здобувачі вищої освіти працюють у такому форматі:

усне опитування

- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах;
- уміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку й розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (системність, чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);

практичні завдання

- уміння застосовувати теоретичні положення у вирішенні проблем;
- уміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідують лекції і семінарські заняття курсу. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку.

Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється з дотриманням основних нормативних документів Національної академії внутрішніх справ:

<https://okop.naiiu.kiev.ua/assets/files/example3/organization.pdf>
<https://okop.naiiu.kiev.ua/assets/files/example3/quality.pdf>

Розподіл балів, що присвоюються здобувачеві

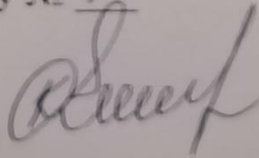
Накопичення балів з тем за усі види робіт						Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
<i>max 60 %</i>						<i>max 40 %</i>	<i>max 100 %</i>
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Самостійна робота	Залік	
5	5	5	5	5	35	40	100

Шкала оцінювання ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74		D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

Силабус схвалено на засіданні кафедри конституційного права та прав людини НАВС Протокол від 05.09.2024 року № 1

Завідувач кафедри

Катерина СЬОХ

Підпис авторів силабуса:

Андрій ОСАУЛЕНКО